

Sam Knutzen ilagt bot for injurier mot Haug

Beskyldningen mortifisert – 200 kroner i bot
og 1000 kroner i saksomkostninger til Haug

Oslo byrett avsa i går dom i injuriersaken Edmund Haug — Sam Knutzen. Knutzen ble dømt til å betale 200 kroner i bot, subsidiært 15 dagers fengsel. Den ærekrenkende beskyldning: «... at det er ingen annen utvei enn at rette vedkommende likviderer forræderen hurtigst mulig» ble mortifisert. I saksomkostninger betaler Knutzen til Haug 1000 kroner. Saksom-

kostninger til det offentlige tilkjennes ikke. Påstanden om oppreisning for tort og svie ble ikke tatt til følge. Dommen var enstemmig.

I sine bemerkninger til dommen gjør retten rede for de forhold som ligger til grunn for brevet av 2. mars 1944, fra Sam Knutzen til

Fortsatt side 6, spalte 7.
(Sam Knutzen —)

100154

Sam Knutzen —

Aftenposten
20/2-51

ekspedisjonssjef Einar Boyesen, og de nærmere omstendigheter hvorunder brevet fremkom. Videre kommer retten inn på «Kretsen»s forslag til midlertidig kommunalordning og den motstand som ble reist mot ordningen. I agitasjonen ble forslaget fra «Kretsen» betegnet som «nynazistisk». Det kan imidlertid ikke være tvilsomt, at «Kretsen»s forslag må ses som en beredskapsordning, som ikke fulgte noe politisk formål. (Bak Hjemmefrontledelsen som godkjente forslaget sto det folk fra de forskjellige politiske partier, unntatt kommunistene). Fra høsten 1943 og utover, var det en alminnelig oppfatning i informerte kretser innen Hjemmefront-ledelsen, at Haug deltok meget energisk i agitasjonen mot kommunalordningen slik som den var foreslått av «Kretsen».

Sam Knutzen har tidligere avstått fra å føre sannhetsbevis for beskyldningen, for så vidt som Haug er blitt betegnet som «forræder», men erkjenner at beskyldningen objektivt sett er ærekrenkende. Retten finner det imidlertid ikke bevisst at Knutzen har handlet mot bedre vitende da beskyldningen ble fremsatt. Hvis Knutzen kunne antas å ha vært fullt klar over hvorledes uttalelsen, slik den er formet, kunne oppfattes, måtte han også ha forstått at beskyldningen var usann, idet betegnelsen forræder, i betydningen, landsforræder, ville ha vært helt misvisende, hvorledes enn Haugs forhold den gang ble bedømt. Det har aldri vært tvil om at Haug var en avgjort motstander av tyskerne og NS. Hvorledes enn betydningen av ordet «likviderer» den gang kunne bli oppfattet, er det imidlertid ikke tilstrekkelig grunn til å gå ut fra at Knutzen har brukt ordet i den sterke betydning, som det etter hvert fikk i den siste del av okkupasjonen. Retten mener at Knutzen er kommet i skade for å bruke ord som har fått en annen og sterkere mening enn tilsiktet. Han frifinnes derfor for overtredelse av straffelovens § 248.

Retten anser det derimot bevisst at Knutzen har gjort seg skyldig i overtredelse av straffelovens § 247. Da han ikke i enhver henseende kan sies å ha vist tilbørlig akt-somhet ved fremsattelsen av beskyldningen, vil bestemmelsen i straffelovens § 249, 3. ledd om straffefrihet for ærekrenkelsen ikke kunne komme til anvendelse. Retten har vært oppmerksom på at spørsmålet må bedømmes etter forholdene på den tid brevet ble sendt, men selv dette tatt i betraktning, kan Knutzen ikke sies å ha opptrådt på en forsvarlig måte. Det kunne fått alvorlige følger, at det ble brukt sterkere ord enn nødvendig for å oppnå å skjerpe mottagerens oppmerksomhet.

Retten finner det ikke nødvendig å reagere strengt overfor Knutzens opptreden. Ved straffutmålingen må det særlig tas hensyn til at brevet fremkom under vanskelige for-

hold i en særlig kritisk tid under okkupasjonen. Beskyldningen mot saksøkeren vant heller ikke noen tiltro, og kan således ikke sies å ha utsatt Haug for noen særlig fare. Derimot kan den ha bidradd til at oppfatningen av Haugs forhold i denne del av okkupasjonstiden er blitt for sterkt fremhevet og således skadet ham. Videre må det tas hensyn til den lange tid som er gått siden beskyldningen ble fremsatt. Endelig må det i formildende retning legges vekt på at Knutzen gjennom fire år utførte en betydelig rapportervirksomhet, som han har fått erkjennelse for.

Retten finner ikke tilstrekkelig grunn til å tilkjenne Haug oppreisning hos Knutzen etter bestemmelsen i straffeloven. Ved at beskyldningen mortifiseres og injurianten dømmes til en mindre straff, har injurierte etter rettens oppfatning oppnådd det som er avgjørende for dette søksmål. Heller ikke finner retten å burde tilkjenne forræderet et beløp til dekning av omkostninger ved kunngjøring av domsslutningen. Etter det resultat saken har fått, må Knutzen legges en erstatning til Haug for hans nødvendige omkostninger ved forfølgningen, og beløpet settes til 1000 kroner.

Haug anlegger sak mot advokat Jensen

Som tidligere meddelt i Aftenposten har overlærer Edmund Haug innledet søksmål mot høyesterettsadvokat Chr. L. Jensen, i anledning av en uttalelse han fremkom med under prosedyren i saken Haug—Knutzen, og som Haug finner injurierende. I går møtte overlærer Haug og advokat Jensen i forliksrådet, men det lyktes ikke å oppnå forlik. Haug har derfor tatt ut stevning mot advokat Jensen. Det er ennå ikke mulig å si noe om når saken kommer til behandling. Overlærer Haug har jo også som kjent innledet injuriersøksmål mot høyesterettsdommer Ferdinand Schjelderup.